

Kultur- och fritidsnämnden

Verksamhetsberättelse 2013

tyresö kommun

Innehållsförteckning

1	Nämndens ansvarsområde.....	3
2	Verksamhetsområde nr 13 Bibliotek, kultur och fritid.....	4
2.1	Verksamhet och syfte	4
2.2	Året som gick.....	4
2.3	Nämndplanens mål	6
2.4	Kommungemensamma uppdrag.....	8
2.5	Kvalitetsgarantier.....	8
2.6	Ekonomiskt resultat.....	10
2.7	Analys av ekonomiskt resultat.....	10
2.8	Nyckeltal/verksamhetsmått.....	11
2.9	Framtiden	12

1 Nämndens ansvarsområde

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för satsningar inom kultur och fritid. Kultur- och fritidsnämndens ansvarsområden är:

- Kommunens allmänna kulturverksamhet
- Biblioteksverksamhet
- Kulturskolan
- Naturskolan
- Bidrag och stöd till föreningar, organisationer och företag som bedriver kultur- och fritidsverksamhet
- Verka för en god fritids- och kulturverksamhet i kommunen

Budget 2013 i sammandrag (tkr)

Verksamhetsområde	Utfall 2013	Budget 2013	Avvikelse
Kultur	18 056	18 355	299
Fritid	66 583	67 389	806
Bibliotek	15 917	15 863	-54
Nämnd	241	243	2
Summa	100 797	101 850	1 053

2 Verksamhetsområde nr 13 Bibliotek, kultur och fritid

2.1 Verksamhet och syfte

Bibliotek

I kommunen finns tre bibliotek. Biblioteket har under 2013 fortsatt med utökat öppethållande med självservice på biblioteket i Tyresö centrum. Biblioteket i Trollbäcken har byggts om och rymmer nu i helrenoverade mindre och effektivare lokaler. Via bibliotekets webbsida och applikation för smartphones kan man dessutom erbjuda ett stort antal smarta e-tjänster.

Syftet med biblioteksverksamheten är att främja intresse för läsning och litteratur, information, upplysning och utbildning samt kulturell verksamhet i övrigt ska alla medborgare ha tillgång till ett folkbibliotek.

Kultur

Tyresö kultur omfattar kulturenheten med konsthall, kulturskola, ungdomscafét Bonza, föreningsgården och naturskolan. Huvuddelen av den löpande verksamheten riktar sig mot barn och ungdomar.

Syftet med enhetens verksamhet är att tillhandahålla ett brett varierat kulturutbud och meningsfull fritid för kommuninnevanorna.

Fritid

Fritidsenheten erbjuder olika former av föreningsstöd samt står för ett engagemang för friluftsliv, rekreation och spontanidrott. Insatser för att förbättra fritids- och kulturutbudet för personer med funktionsnedsättning görs.

Ändamålsenliga anläggningar inom verksamhetsområdet ska erbjudas.

Enhetens syfte är att skapa förutsättningar för meningsfulla fritidsaktiviteter, främst för barn och ungdomar.

2.2 Året som gick

Bibliotek

Den nya tjänsten Media Press Display har startats där besökare kan läsa dagstidningar från hela världen digitalt via bibliotekets webb eller i bibliotekets tidningsavdelning. Under hösten har det varit ett ökat intresse för distansstudenter att tentera på biblioteket.

Biblioteket genomförde flera programpunkter under kulturveckan "Kultur i höstmörkret" då besökare bl.a. hade möjlighet att delta i boktävlingar, utställningar, maratonuppläsningar och pyssel.

Samarbetet med SeniorNet i Tyresö har fortsatt och resulterat i regelbundna träffar för seniorer. Flera större program på Europeisk och nationell nivå som en del av den treåriga Digidel-satsningen har

genomförts. Kampanjen Digidel verkar för ökad digital delaktighet med målet att ytterligare 500 000 svenskar ska börja använda Internet innan utgången av år 2013.

Biblioteket har under året satt flera e-serviceprojekt i drift som kommer att höja servicen till medborgarna. Några är pilotprojekt som genomförs på nationell nivå:

- E-hub projektet som tillhandahåller e-böcker på bibliotekets egen webbplats
- Mediajukeboxen för mobil
- En ny e-tjänst – betala skulder & avgifter på nätet
- En ny kartfunktion i webbgränssnittet för att finna var någonstans böckerna finns i hyllan.

Kultur

För första gången anordnades en kulturvecka i Tyresö. Kulturavdelning samarbetade med flera kulturföreningar som tillsammans kunde presentera ett varierat program med föreställningar, konserter, utställningar och upplevelser. Kulturveckan pågick mellan 10-17 november och hade många besökare under hela veckan.

Kulturavdelningen har under året haft redaktörskap för ett omfattande bokprojekt. En grupp Breviksbor har forskat och skrivit om sin hembygd under 8 år. Boken med titeln *Breviksön – i skuggan av en markis* gavs ut i samband med kulturveckan i november.

Vid slottsområdet i Tyresö arrangerades en rad program som på olika sätt har en lokalhistorisk prägel. Samarbetet med prins Eugens Waldermarsudde och den nya boken *Konstnärskolonin i Tyresö* gav inspiration till föreläsningar, utställningar, berättarprogram och vandring i prins Eugens fotspår. Waldermarsudde öppnade även en stor utställning med kända konstnärers verksamhet i Tyresö och gav ut en bok på temat.

Under året besöktes kommunen av professionella teatergrupper från Stockholmregionen: Dockteatern Tittut, Boulevardteatern, Pygméteatern, Teater Tre, Frilanstatern och Cirkus Tigerbrand m.fl. som spelade offentlig barnteater i olika delar av kommunen. Programmet *Sagornas skog* var en upplevelsedag i Albyskogen som genomfördes i samarbete med Naturskyddsföreningen och Friluftsförbundet.

Under hösten lanserades fyra nya e-tjänster:

- Ansökan om kulturbidrag
- Redovisning av kulturbidrag
- Ansökan om kulturstipendium
- Förslag till nomineringar inför Kultur och idrottsgalan

Fritid

Sedan den 1 januari 2013 har kultur- och fritidsnämnden det ekonomiska ansvaret för Tyresövallen, Trollbäckens IP, Alby friluftsgård och kommunens friluftsbad. Inom kultur- och fritidsnämndens ansvarsområde ligger sedan tidigare även kommunens idrottshallar. Viss tillsyn och drift av bollplaner samt icke kommunala friluftsbad i samverkan med till exempel villaägarföreningar, ligger också under ansvarsområdet.

En tydlig trend under 2013 har varit att de uthyrningsbara lokalerna utnyttjas mer frekvent. För privatkunder ökar beläggningsgraden, både vad gäller möten, fest eller träning. Ökningen under 2013 motsvarar ca 10 % av den totala tiden. De kommunala anläggningarna som fotbollsplaner, idrottshallar, gymnastiksal, ishallar etc. står för en total bokningsfrekvens på över 70 000 timmar per år.

Under våren och hösten har alla föreningar som bedriver barn- och ungdomsverksamhet en utbildning *Aktivitetkort på Nätet* (ApN). Det är ett internetbaserat program som förenklar närvarorapporteringen av det lokala aktivitetsstödet. Verktöget har implementerats under 2013 och från och med 2014 ska all redovisning ske via ApN i Tyresö kommun.

2.3 Nämndplanens mål

Mål	Resultat	Analys
Nämndplanens mål		
E-tjänster Aktivitetkort på nätet (APN), ska vara implementerat och i full drift senast 31 december 2013.	Målet är uppfyllt.	Verktöget har implementerats under 2013 och från och med 2014 ska all redovisning ske via ApN i Tyresö kommun.
Spontanidrott Den tid i kommunens anläggningar som är tillgänglig för allmänheten ska öka. Målet avser de anläggningar som även nyttjas av kommunens föreningsliv.	Målet är uppfyllt.	Kommunen har utökat med ytterligare två konstgräsplaner: en 11-mannaplan och en 7-mannaplan. Det är stor tillgänglighet för invånare på kommunens anläggningar.
Nöjda medborgare NRI (Nöjd-Region-Index), faktor fritidsmöjligheter ska ligga bland de tio procent högsta värdena i riket (bland de kommuner som deltar i undersökningen) i SCB:s undersökning 2013.	Målet är uppfyllt.	Värdet år 2013 är 67, en ökning med 2 enheter sedan 2011. Värdet är det högsta bland Södertörnskommunerna.
Kommunövergripande mål		
Ett arbete med en strategi för att göra Albyområdet mer attraktivt påbörjas för att sedan bli klart år 2014.	Målen beräknas bli uppfyllt.	Fritid medverkar i arbetet kring Albyområdets utveckling. En strategi är påbörjad och planeras vara färdig under 2014. Kulturenheten och naturskolan är engagerade i projektgruppen för Alby-projektet.
Initiativ tas till ett samarbete med närliggande kommuner under året, för att undersöka möjligheten till byggande av gemensamma idrottsanläggningar.	Målet har uppfyllts.	Kommunerna Huddinge, Haninge, Stockholm och Tyresö planerar en långfärds-skridskobana på Drevviken.

<p>Tyresös medborgarindex ligger bland de tio högsta värdena vid varje mätning (SCB).</p>	<p>Målet har uppfyllts.</p>	<p>I den undersökning som SCB genomförde våren 2013 låg medborgarindex för idrotts- och motionsanläggningar för Tyresö bland de tio högsta värdena. Tyresö fick sjunde högsta värde bland de 137 kommuner som deltog i undersökningen. Det sammantagna värdet är 56. Idrott och motionsanläggningar 64 (över snittet) och kultur 57 (under snittet).</p>
<p>80 procent av medborgarnas frågor besvaras direkt via servicemätning per telefon och e-post.</p>	<p>Målet har delvis uppfyllts</p>	<p>Enligt ”kommunens kvalitet i korthet” angav 93 % av medborgarna att de inom två arbetsdagar får svar på en enkel fråga via e-post. 48 % av medborgarna uppgav att de får kontakt med en handläggare via telefon för att få svar på en enkel fråga. Frågorna mäts på kommunövergripande nivå.</p>
<p>Medborgarna hanterar sina ärenden via medborgarnpassade e-tjänster och följer sina ärenden digitalt.</p>	<p>Målet har uppfyllts</p>	<p>Biblioteket uppfyller målet genom sin ARENA-webb och smartphoneapplikationen My Library där låntagarna kan sköta en mängd ärenden. Biblioteket hade 91 756 webb-besök under 2013.</p> <p>Kulturavdelningen inför nya e-tjänster under hösten: ansökan och redovisning av kulturbidrag, ansökan om kulturstipendium samt föreslag till nomineringar till kultur- och idrottspriser.</p> <p>Fritidsavdelningen har 2013 startat upp APN (aktivitetskort på nätet) som en service till föreningarna. Fullt i drift från och med 1 jan 2014. Det går också att boka uthyrningsbara lokaler direkt via webben.</p>
<p>Minst 75 procent av alla anställda besvarar medarbetarenkäten och nöjd medarbetarindex är lägst 60 procent på alla arbetsplatser.</p>	<p>Målen har uppfyllts</p>	<p>Bibliotek och Fritid: samtliga medarbetare svarade på enkäten. Kultur: 74 % besvarade.</p> <p>Nöjd-medarbetarindex Fritid: 72 Kultur: 84 Biblioteket: 76</p>

Planerad kompetensutveckling, som följs upp i medarbetarsamtal, finns för alla medarbetare.	Målet har uppfyllts.	
---	----------------------	--

2.4 Kommungemensamma uppdrag

Gemensamma uppdrag enligt Kommunplanen 2013-2015

Uppdrag	Status
Alla nämnder ska årligen, som ett led i beredningen av kommunplanen, se över sina taxor i syfte att avgiftsintäkterna, i den utsträckning som är rimlig eller tillåten, ska bidra till verksamheternas finansiering.	<p>Kommunstyrelsen ändrade kopieringstaxan under året vilket bidrog till att intäkterna minskade på biblioteken.</p> <p>Den 1 januari trädde taxejusteringen i kraft som påverkar ishallar, bollplaner, idrottshallar och samlings-salar. En delutvärdering genomfördes under hösten och det fastslogs att bokningsfrekvensen och nyttjandegraden inte har påverkats till följd av taxejusteringen.</p> <p>Kulturskolans avgifter är indexreglerade. Taxan för att hyra lokaler i Kvarnhjulet reglerades vid årsskiftet 2013 och 2014.</p>
Alla nämnder ska i sina verksamheter bidra till en hög trygghet i utomhusmiljön och eftersträva att öka antalet medborgare som engageras i det arbetet.	<p>Utemiljön kring Kvarnhjulet har byggts om. Ungdomar är engagerade i tillbyggnaden av Skatepark 135. Verksamhet med sommarkafé vid skateparken drivs av café Bonza.</p>

2.5 Kvalitetsgarantier

Kvalitetsgaranti	Resultat (uppfyllt/ inte uppfyllt)	Orsak till avvikelse
Bibliotek		
Biblioteken är alltid bemannade med fackutbildad och kompetent personal, även i begränsad omfattning vid de tider biblioteket är öppet med självbetjäning.	Garantin är uppfyllt.	
Det finns möjlighet till självservice via bibliotekets webbplats och app, dygnet runt året runt.	Garantin är inte uppfyllt.	Sex längre serverstopp på helger under året som inte kunde åtgärdas på grund av att jour på IT-avdelningen saknas.

Biblioteket ger service till alla som efterfrågar deras tjänster. Det gäller även personer som inte själva kan besöka biblioteket, till exempel funktionsnedsatta och personer som är långvarigt sjuka.	Garantin är uppfylld.	
Biblioteket bjuder in alla förskoleklasser, skolornas årskurs 2 samt vägleder grupper från barnavårdscentralen till boktips och visning av biblioteket varje år.	Garantin är uppfylld.	
Kultur		
Alla Tyresöbor i åldern 7–19 år erbjuds plats i kulturskolan. Om det blir kö till verksamheten tillämpas strikta turordningsregler.	Garantin är uppfylld.	
Undervisning i kulturskolan omfattar minst 28 lektionstillfällen per läsår.	Garantin är uppfylld.	
Alla elever i sång- och instrumentundervisning har möjlighet att delta i kör, orkester eller ensembleverksamhet efter det första året i kulturskolan.	Garantin är uppfylld.	
Kötiden till Kulturskolan är max 6 månader för förstahandsvalet.	Garantin är inte uppfylld.	På grund av det låga antalet avhopp i Kulturskolans verksamhet har det uppstått kö till sång och piano trots ökat elevintag.
Åtta samtidskonst- och temautställningar.		
Tio teaterföreställningar för barn och föräldrar i alla delar av kommunen.		
Fritid		
Bidrag till föreningar betalas ut senast 14 dagar efter att kommunen fått in en komplett ansökan.	Garantin är uppfylld.	
Vi arrangerar föreningsträffar för samtliga föreningar i kommunen en gång per år.	Garantin är uppfylld.	
När en förening hyr en lokal och behöver en vaktmästare finns vi på plats inom 30 minuter.	Garantin är uppfylld.	
Om en förening inte kan använda en bokad lokal på grund av vårt agerande kompenserar vi med en ersättningslokal.	Garantin är uppfylld.	
Fotbollsplaner där det spelas matcher underhålls varje dag under fotbollssäsongen.	Garantin är uppfylld.	
Isen i våra ishallar spolar vi minst	Garantin är	

fem gånger per dag.	uppfylld	
Omklädningsrum och toaletter städas dagligen måndag till fredag. På lördagar och söndagar ser vaktmästare till att det går att använda lokalerna.	Garantin är uppfylld.	
Frödrotsbanorna på Trollbäckens IP får daglig tillsyn. De sköts efter behov och aktivitet.	Garantin är uppfylld.	
All inredning och utrustning får kontinuerligt underhåll.	Garantin är uppfylld.	
Alla badplatser som Tyresö kommun ansvarar för är märkta med en skylt.	Garantin är uppfylld.	

2.6 Ekonomiskt resultat

Nämnden totalt

	Utfall 2012	Utfall 2013	Budget 2013
Intäkt	7 810	9 665	5 885
Kostnad	65 952	110 462	107 735
Resultat	58 142	100 797	101 850

2.7 Analys av ekonomiskt resultat

Totalt redovisar nämnden ett överskott på 1 mkr. Under 2013 har inkomsterna för uthyrning av lokaler ökat. Sänkta kostnader för några av idrottsanläggningarna och simhall har också bidragit till god ekonomi. Ny simhall invigdes i januari 2013. Vandrarhemmet har gått över i ny regi.

Bibliotekets intäkter sjönk under året med 300 tkr, främst beroende på ändring av kopieringstaxan, förbättrad hantering av förseningsavgifter och vikande efterfråga på att hyra DVD-filmer.

Kulturens intäkter och kostnader är högre än budgeterat och ger ett positivt netto på 0,3 mkr.

2.8 Nyckeltal/verksamhetsmätt

	2011	2012	2013
Fritid			
Antal deltagare i föreningslivet i åldrarna 7-20	9350	9410	9435
- varav flickor	4220	4260	4270
- varav pojkar	5130	5150	5165
Bibliotek			
Lån/innevånare	5,43	5,44	5,20
Nya låntagare	2638	2807	2493
Utlåning av media	234 339	236 852	227 822
Fysiska besök	257 634	247 822	239 177
Webb-besök	77 398	82 423	91 756
Besök/invånare	7,7	7,5	7,5
öppetimmor	5141	5748	5682
* inkl. webbesök			
Kultur			
Besök i Tyresö konsthall	22 415	22 740	22 900
Utställningar	8	8	8
Elever som deltagit i visning och arbete i verkstaden	453	485	385
Elever i kulturskolan	1 179	1 361	1352
Program genomförda i egen regi	97	98	95
Besökare offentliga arrangemang	15 430	16 042	10 757
- varav under 18 år	8 250	8 291	5115
Skapande skola-satsningen 2011/2012 respektive 2012/2013	690 000 kr	1 113 000 kr	1 025 000
Elever som fick del av satsningen	823	3 727	4 057
Nettokostnad per elev i kulturskolan per invånare 7-19 år	1 051	1047 kr	1 104
Andel elever i kulturskolan	14 %	17 %	17 %
Fördelning flickor/pojkar	60/40	62/38	62/38
Nöjd medborgarindex – kultur (mäts vartannat år)	62*	-	57

2.9 Framtiden

Bibliotek

Biblioteksverksamheten kommer även i framtiden fylla en viktig plats i kommunens serviceutbud. Det är kommunens mest besökta verksamhet både på de fysiska biblioteken och via webb och e-tjänster.

En ny bibliotekslag träder i kraft den 1 januari 2014. Utifrån den ska kommunen upprätta en ny biblioteksplan för de olika biblioteksformerna, folkbibliotek, skolbibliotek och gymnasiebibliotek.

Litteraturutredningen (SOU 2012:65) föreslår ett läslyft för Sverige och visar att det behövs kraftfulla åtgärder för att förbättra ungas läsförståelse och öka lusten att läsa. Det har skett en påtaglig försämring av läsförståelsen bland unga. Det föreslås att en plan för läslyftet tas fram med ett antal konkreta mål som ska vara uppnådda senast 2018. En proposition med åtgärder läggs på regeringens bord 2014.

Kultur

Medborgare i alla åldrar förväntar sig hög tillgänglighet och möjlighet till medinflytande. Verksamheterna måste anpassas efter nya förväntningar och krav. Kraven på nya e-tjänster och tillgång till digitala självservice-tjänster ökar.

Den äldre befolkningen ökar i antal, vilket leder till konsekvenser ur både folkhälso- och ekonomiskt perspektiv. Inom kultursektorn finns möjlighet att arbeta strategiskt med friskvårdssatsningar som leder till såväl ekonomiska som mänskliga vinster.

Fritid

Fler föreningar når elitnivå och det medför allt högre krav på hallar och anläggningar som är anpassade för spel på högre nivå. För kommunerna innebär det stora investeringar. Det kommer bli svårt för kommunerna att tillmötesgå de krav som ställs från förbunden. Ingen kommun klarar av att ensam ha elitidrottsarenor för alla sporter. Det är viktigt att se över möjligheterna till regional samverkan vid byggandet av tävlingsarenor.